

Nathalie Doyen

Vorm, tegenvorm en tussenvorm, begeleid door lichtinval en kleurverschillen

Nathalie Doyen, zelfportret.

De natuur is haar inspiratiebron. Lange boswandelingen, wind, regen, zon en wolken, wisselende vergezichten, details als een dennenappel, mossen, de bast van een boom. De natuur in al zijn facetten, waargenomen met alle zintuigen. De beleving van al die rijkdom en verscheidenheid.

door Peggie Breitbarth

Nathalie Doyen (1964) werd opgeleid als keramist aan de Academie van Schone Kunsten in Doornik. De aandacht ging uit naar de traditionele benadering van het vak. En dus concentreerde zij zich op de pot, de vorm, de materiaal-beheersing en de huid. Met het nodige succes. Zij kreeg goede beoordelingen en won prijzen. De beperking van deze aanpak, de concentratie op de perfecte vorm en textuur, begon haar echter te benauwen. Zij zocht de ruimte. Eerst door vervormingen, vervolgens door haar vormen uiteen te laten vallen in onderdelen. Nog later maakte zij honderden kleine partikels, handgevormd of uit kleiplaten gesneden. In het atelier staan grote linnen zakken vol. De hang naar ruimte deed haar

ook omzien naar een atelier ver weg van de stad (Brussel) waar zij woonde. In de enorme stalling voor landbouwmachines in het piepkleine dorp Tourinne-la-Chaussée in de Ardennen, vond zij de ideale werkplek in een inspirerende groene omgeving.

Als vanzelf kwam zij uit op een andere presentatievorm. Geen serie objecten op de plank in de galerie, maar installaties, zoals op dat moment in de beeldhouwkunst al gebruikelijk was, maar in de keramiekwereld nog tamelijk onbekend. Aanvankelijk veroverde zij dit voor haar nieuwe terrein via een vrij streng geometrisch patroon in het platte vlak (*Correspondance*, 1994). Allengs werd het ruimtelijker, zoals het zuchtje wind

Nathalie Doyen, *Topali* (details), 2014; grès gekleurd met kobalt en porseleingobes, 1200°C; 380 x 47 x 23 cm. Foto Nathalie Doyen.

Nathalie Doyen, *Préméditation*, 2009; in situ werk in het Bois de Belle Rivière tijdens Sentier Art3 in Québec (Canada); insluitingen van witte cement op een boomstam; lengte 21 passen. Foto Michel Dubreuil.

van porselein en draad (2001), dat nu al weer vele jaren vrij in de ruimte van de hal van het Koninklijk Museum in Mariemont (provincie Henegouwen) hangt.

Beeldenboek

We besluiten ons te concentreren op recent werk, maar al gauw blijkt dat de heel verschillende werken die zij mij laat zien allemaal een lange voorgeschiedenis hebben, zodat we toch steeds terugkijken naar ouder werk. Een vloertegel in beton en een recente plaquette (*Estampage*) in zwarte klei met een patroon van tekens als was het een steen met hiërogliefen, doet haar een de rol faxpapier tevoorschijn toveren. Vijftien meter lang, gedurende de periode 1994-96 helemaal volgetekend met in contour vastgelegde vormen uit de omgeving. Honderden verschillende tekens vormen als het ware het beeldend woordenboek van onze omgeving. Met dit materiaal, dit beeldenboek, kan Nathalie Doyen voorlopig voort. De inhoud van de eerder genoemde linnen zakken heeft al diverse malen een rol gespeeld in een tijdelijke presentatie, zorgvuldig gerangschikt op een vloer, op een tafel of in een kast. Met gevoel voor ritme, richting en schaduwwerking en een open oog voor de omgeving waarin haar presentatie plaatsvindt, combineert zij de verschillende elementen. Vorm, tegenvorm en tussenvorm spelen hun rol, begeleid door de lichtinval en de subtiele kleurverschillen van het materiaal. Een bijzondere toepassing vond plaats in Québec (Canada). Met behulp van vrijwilligers realiseerde zij in het Bois de Belle Rivière een kunstwerk in situ. Op de bovenzijde van een liggende boomstam sneden zij eerst de figuurtjes uit, waarna zij de inkepingen met beton inlegden. Het aldus ontstane

Préméditation is sinds het jaar van ontstaan (2009) aan de werking van de natuur onderhevig.

Ze doet graag mee aan onderling heel verschillende projecten. In de eerste plaats omdat de ruimte haar uitdaagt. In eigen atelier vulde zij een hele wand van 480 x 400 cm met een stippentekening. Bij wijze van verf paste zij een modder van grijze klei toe. Een goed houdbaar materiaal: de tekening ziet er na 15 jaar nog prima uit. Titel van het werk is *Écoulement*. De toch al aanzienlijke ruimte krijgt door de uit duizenden stippen opgebouwde muurtekening een extra dimensie, een opening naar een wereld van ritme en beweging.

Nathalie Doyen, *Dalle de sol* (prototype), 2011; zwarte grès 1200°C; 55 x 55 cm. Foto Nathalie Doyen

Nathalie Doyen, boven: *Parrage*, 2007; grès engobé; 900 x 100 cm. Foto Nathalie Doyen. | links onder: *Trésor*, 2013; grès gekleurd met oxides; kleitabletjes gestempeld met een naald; 5 x 5 x 5 cm. Foto Nathalie Doyen. | rechts onder: *Estampage*, 2011; zwarte grès 1200°C; 21 x 21 cm. Foto Nathalie Doyen.

Nathalie werkt momenteel aan *Topali*, een werk dat bestemd is voor een tentoonstelling in La Louvière (provincie Henegouwen) in de zomer van dit jaar. Zij monteert daartoe een reeks ribben of bogen op een ondergrond zodat de associatie met het skelet van een boot of een dier ontstaat. Eerder maakte zij een 'hangende' opstelling met gebruikmaking van hetzelfde materiaal, ribben of bogen van aardewerk met gekleurd kobalt en bewerkt met haar gebruikelijke tekens. En ja, iets vergelijkbaars, maar dan met andere onderdelen deed zij eerder in Fuping (China) en op een aantal andere plaatsen. Weer blijkt hoe sterk de samenhang is binnen haar werk.

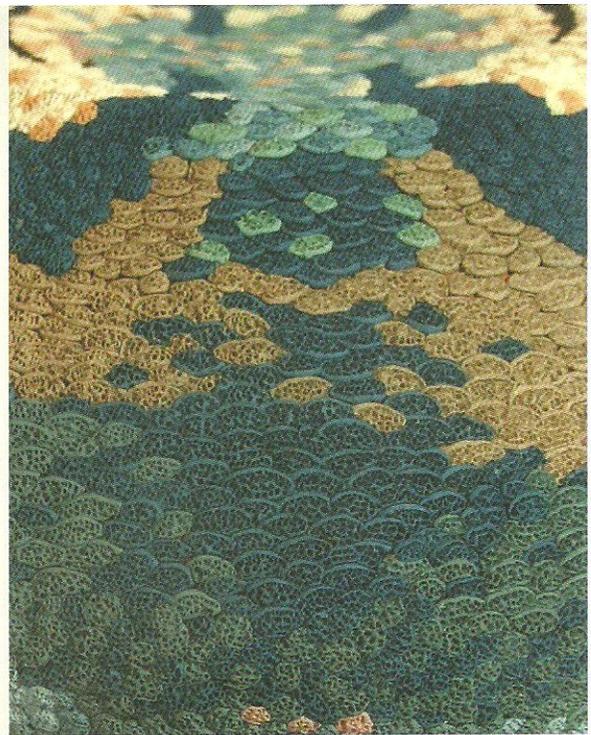
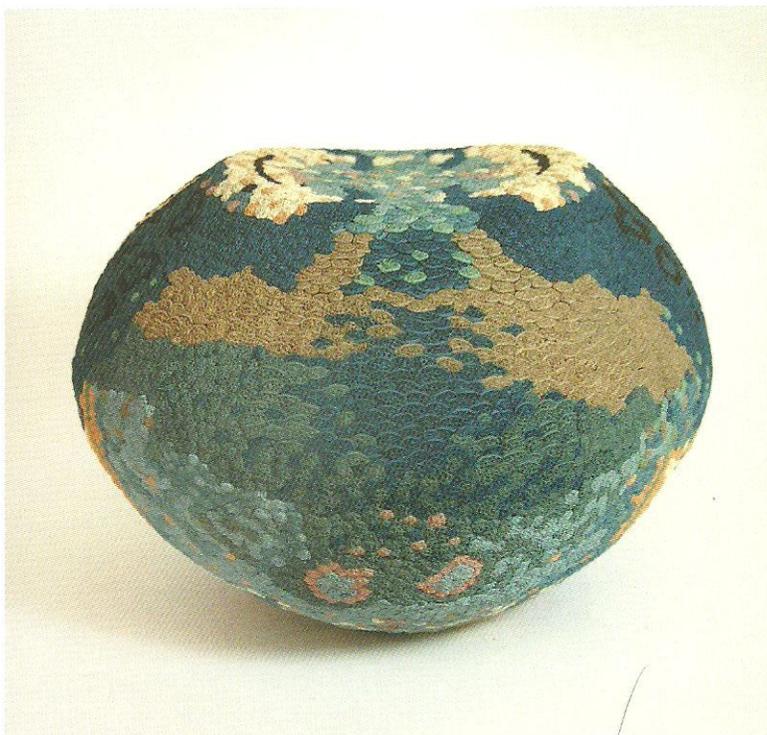
Buitenbeentje

Ook de thema's die de verschillende manifestaties centraal stellen inspireren haar. Soms, zegt ze, heb ik meteen een ingeving, een intuïtief antwoord op de beoogde omgeving van een oude kerk, een voormalig slachthuis, een oude fabriek, een ongerept bos of een prachtig park. Bij een van haar laatste projecten hebben collega's en studenten (zij geeft les aan de academie van Namen) wel even hun wenkbrauwen gefronst. Waar ging het om? Het toch

hoog aangeschreven Musée de Carouge in Genève nodigde gerenommeerde keramisten uit deel te nemen aan een tentoonstelling met tuinkabouters. En al werkt ze eigenlijk nooit met figuratie, toch zag Nathalie het wel zitten. Zo ontstond een buitenbeentje in het oeuvre. Ze heeft er met kennelijk plezier aan gewerkt en als ze me de foto in de catalogus laat zien, blijkt dat het met dat buitenissige wel meevalt. De kabouter lijkt een beetje op een mosmanneltje en dat is nu juist het karakteristieke van de meest recente objecten. Door heel kleine bolletjes klei op de vorm te prikken ontstaat een huid als een exotische moslaag. Als ze dan ook nog kleur in de vorm van engobes en oxides toevoegt, geeft dat een betoverend effect. Inmiddels heeft zij de ruimte wel leren kennen. Ze weet de dimensies te bespelen met haar verscheidenheid aan kleine vormen, samengebracht in ritmes en grote lijnen. Maar zoals natuurkundigen en mystici ons hebben geleerd, verschillen macro- en microkosmos niet wezenlijk van elkaar. Nathalie Doyen richt zich de laatste jaren (ook) weer op het kleine formaat. Op de gesloten vorm en de oneindige diversiteit van de huid. Zij maakt series kleine

objecten, ware schatten, die passen in de palm van de hand. Allemaal verschillend, allemaal begerenswaardig en allemaal een ode aan de oneindige mogelijkheden van moeder aarde, de klei.

- Nathalie Doyen, Chemin de Latinne 14, B-4263 Tourinne-la-Chaussée, t +32(0)479-906659. www.nathaliedoyen.be
- Porcelaines (groep). Maison des Métiers d'Art, Rue des Croisiers 7, B-4000 Liège (Luik), t +32 (0)42-328676. Tot en met 15 februari 2014. www.provinciedeliege.be
- Signes, fils (et) matières (groep). Musée Ianchelevici, Place Communale 21, B-7100 La Louvière, t +32 (0)64-282530. Open: dinsdag t/m vrijdag 11.00-17.00 uur, zaterdag en zondag 14.00-18.00 uur. Tot en met 9 maart 2014. www.ianchelevici.be
- La Vitrine des créateurs (groep). Site des Anciens Abattoirs, Rue de la Trouille 17-02, B-7000 Mons, t +32 (0)65-846467. Open: dinsdag t/m zondag 12.00-18.00 uur. Permanente vitrinepresentatie. www.wcc-bf.org
- Salon Collect 2014 - stand WCC-bf, Galerie Saatchi. Londen. Van 8 t/m 12 mei 2014. www.wcc-bf.org
- La céramique belge. WCC-bf et Design Vlaanderen, La Borne (F). Van 26 juli t/m 4 augustus 2014. www.wcc-bf.org

Nathalie Doyen, *Tranquillité* (met detail), 2013; grès gekleurd met oxides kleitabltjes gestempeld met een naald; 19 x 19 x 15 cm. Foto Fabienne Christyn.